

18 februari 1981, nr. 109106 / Directoraat-Generaal van de Volksgezondheid

De Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,
Gelet op de artikelen 3 en 4 van de Wet van 2 mei 1921 (Stb. 702) tot bescherming van het diploma van verpleegkundige.

Besluit:

Artikel I

Het besluit van de Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne van 28 december 1973 (Stcrt. 1974, no. 12)¹, inzake de Regeling Opleiding diploma A-verpleegkundige wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 2 wordt gewijzigd als volgt:

- Het derde lid, onderdelen a en b, wordt gelezen:

‘a. In de inrichting wordt voor een geregelde theoretische en praktische opleiding, overeenkomstig het in de artikelen 3-14 bepaalde, zorg gedragen;

b. De dagelijkse leiding berust bij een hoofd die in het bezit is van hetzij een diploma A-verpleegkundige hetzij een diploma Middelbare Beroepsopleiding Verpleegkundige hetzij een diploma Hogere Beroepsopleiding Verpleegkundige en voorts van een diploma van de opleidingen docenten ten behoeve van instellingen in de gezondheidszorg, een diploma van een der hogere scholen voor verplegenden of de M.O.-akte pedagogiek. Indien de opleiding wordt gegeven in samenwerking met een school als bedoeld in artikel 6, eerste lid, treedt als hoofd van de opleiding op de directeur van de school dan wel het hoofd van de desbetreffende opleidingssector.’

- Het derde lid, onderdeel c, 1°, wordt gelezen:

‘1°. verpleegkundigen die behalve over een diploma A-verpleegkundige, een diploma Hogere Beroepsopleiding Verpleegkundige of een diploma Middelbare Beroepsopleiding Verpleegkundige, tevens beschikken over een diploma van een der opleidingen tot docenten ten behoeve van instellingen in de gezondheidszorg, een diploma van een der hogere scholen voor verplegenden of de M.O.-akte pedagogiek.

- Van het derde lid vervallen de onderdelen e en f.

- Onder vernummering van het zesde lid tot tiende lid worden vier leden ingevoegd welke luiden als volgt:

‘6. De directie van de inrichting is verantwoordelijk voor het goed functioneren van de opleiding.

7. De directie van de inrichting dient de volgende punten in een schriftelijke regeling vast te leggen, die vóór de aanvang van de opleiding van de leerling ter hand gesteld wordt:

- a. een beschrijving van het doel en de inhoud van de opleiding, waaronder studie- en lesprogramma;
- b. een verwijzing naar de tekst van de onderhavige regeling;
- c. de organisatorische plaats van de opleiding in de inrichting en de stagering in en buiten de inrichting;
- d. de verantwoordelijkheden en de daarbij behorende bevoegdheden van de bij de opleiding betrokken personen;
- e. de structuur van de opleiding waarbij tevens tot uitdrukking dient te komen in welke verhouding de oriëntatie, het werk en de studie tot elkaar zullen staan;
- f. de wijze van het ter beschikking stellen van een voldoende aantal bevoegde docenten, leermiddelen en lesruimten;
- g. de verplichting tot het ter beschikking stellen van arbeidstijd voor het volgen van het studieprogramma;
- h. de wijze van begeleiden van leerlingen in de leer- en werksituatie;
- i. de wijze van beoordelen van leerlingen tijdens de introductieperiode en tijdens de verdere opleiding;

---

¹ Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 13 oktober 1980 (Stcrt. 1980, 205).

j. de wijze van beoordelen van door de leerlingen gemaakte verslagen en werkstukken;
k. de regeling van tentamens, examens alsmede tussentijdse toetsen, omvattend de tijdstippen, de vakken, de wijze van het afnemen en de wijze van het beoordelen van de resultaten, alsmede de duur van de afwijzing, voor zover een en ander niet wettelijk is geregeld.

8. De directie van de inrichting dient voorts schriftelijk een regeling vast te stellen, waarin de mogelijkheden om beroep met betrekking tot de opleiding in te stellen, zijn opgenomen. Deze regeling dient vóór de aanvang van de opleiding aan de leerling ter hand te worden gesteld.

9. Wijzigingen van de in het zevende en achtste lid bedoelde regelingen dienen vóór de aanvang van het nieuwe leerjaar schriftelijk aan de leerling bekend te worden gemaakt. In een lopend leerjaar kan geen wijziging in die regelingen worden aangebracht.’

B

Artikel 3 wordt gewijzigd als volgt:

- Het eerste lid, onderdelen II en III. wordt gelezen:

‘II. een voor de uitoefening van het beroep goede gezondheid genieten;

III. in het bezit zijn van een diploma van een opleiding, voorkomende op de als bijlage van dit besluit vastgestelde lijst.’

- Het tweede lid wordt gelezen:

‘2. De minister kan ontheffing verlenen van de in het eerste lid, onder III, gestelde eis

a. op grond van leeftijd

b. op grond van een in het buitenland behaald diploma.’

C

In artikel 4, tweede lid, wordt in plaats van ‘Ten minste een maand’ gelezen ‘Een tot twee maanden’.

D

Artikel 5 wordt gewijzigd als volgt:

- In het derde en vierde lid worden de woorden ‘de voor de opleiding verantwoordelijk gestelde persoon’ telkens vervangen door: ‘het hoofd van de opleiding’,

- onder vernummering van het vijfde en zesde lid tot zesden zevende lid wordt een nieuw lid ingevoegd dat luidt als volgt:

5. Het hoofd van de opleiding kan, met instemming van de leerling en met schriftelijke mededeling aan de hoofdinspecteur, op grond van het bezit van een diploma ingevolge een andere beroepsopleiding vrijstelling verlenen van het volgen van bepaalde lessen. Van de bij deze lessen behorende eindtoets wordt geen vrijstelling verleend’.

- Toegevoegd wordt een achtste lid dat luidt als volgt:

‘8. Alvorens toepassing wordt gegeven aan het zesde of zevende lid wordt de Commissie buiten Nederland behaalde diploma’s van verpleegkundigen en ziekenverzorg(st)ers gehoord.’

E

Artikel 6, vierde lid, wordt gelezen:

‘4. De opleiding mag niet langer dan 70 werkdagen in totaal worden onderbroken. Van elke onderbreking moet door het hoofd van de opleiding aantekening gehouden worden in het Overzicht Praktische Opleiding, bedoeld in artikel 10, eerste lid.

Leerlingen die in het bezit zijn van het diploma B-verpleegkundige mogen de opleiding niet langer dan 50 werkdagen in totaal onderbreken. Leerlingen die in het bezit zijn van het diploma Z-verpleegkundige en voor wie de opleiding, met uitzondering van de introductieperiode, niet is bekort, mogen de opleiding niet langer dan 63 werkdagen onderbreken.

Leerlingen voor wie de opleiding op grond van het gestelde in artikel 3, vierde lid, met ten hoogste drie

maanden is bekort mogen de opleiding met ten hoogste 60 werkdagen onderbreken. Leerlingen voor wie de opleiding op grond van artikel 5, vierde lid, met meer dan drie doch minder dan zes maanden is bekort, mogen de opleiding met ten hoogste 55 werkdagen onderbreken. Voor leerlingen die op grond van een buitenlands diploma van verpleegkundige bekorting van de opleidingsduur krijgen, wordt de maximaal toelaatbare onderbrekingsduur in evenredigheid met de door de Minister bepaalde opleidingsduur door de hoofdinspecteur vastgesteld.’

F

Artikel 7 wordt gewijzigd als volgt:

- Het tweede lid wordt gelezen:

‘2. De opleiding vangt aan met een introductieperiode van twee tot drie maanden met in totaal ten minste 294 en ten hoogste 455 lessen, waarvan ten minste 15 uur en ten hoogste 35 uur begeleide introductie in de praktijk omvatten.’

- Toegevoegd worden drie leden, welke luiden als volgt:

‘3. Ten minste éénmaal tijdens de introductieperiode en aan het eind van deze periode toetst het hoofd van de opleiding in overleg met de hierbij betrokken docenten en praktijkbegeleiders alsmede met de betrokken leerling het functioneren van de leerling en stelt een schriftelijke waardering op waaruit blijkt of de leerling voldoende geschiktheid bezit om de opleiding te vervolgen.

Deze waardering betreft zowel een beoordeling van de kennis als een attitudebeoordeling, op grond van interesse en houding tijdens de introductieperiode alsmede op grond van het functioneren binnen de groep.

4. Indien de waardering aan het einde van de introductieperiode onvoldoende is, wordt de leerling uitgesloten van het vervolgen van de opleiding in de inrichting.

5. In bijzondere gevallen, ter beoordeling van het hoofd van de opleiding, kan de leerling eenmaal in de gelegenheid worden gesteld de introductieperiode nogmaals te doorlopen.

G

Artikel 8 wordt gewijzigd als volgt:

- Het cijfer ‘1’ vóór de tekst vervalt: de aanhef van dat artikel wordt gelezen:

‘Het in artikel 7, eerste lid, genoemde theoretisch gedeelte en de daaronder vallende uren van de introductieperiode omvatten ten minste 1060 lessen van 50 minuten, waarin de volgende vakken worden gedoceerd:’

- Het tweede lid vervalt.

H

Artikel 9 wordt gewijzigd als volgt:

- Het derde lid wordt gelezen:

‘3. De begeleiding tijdens de praktische opleiding geschiedt door A-verpleegkundigen. Daarenboven dienen daartoe aangewezen en daarvoor vrijgestelde praktijkbegeleiders aanwezig te zijn. De praktijkbegeleider dient een A-verpleegkundige te zijn hetzij in het bezit van het diploma van een der opleidingen tot docenten ten behoeve van de instellingen voor gezondheidszorg of van een diploma van een der opleidingen stageleiding verzorgd door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen hetzij in opleiding daartoe.’

- In het vierde lid wordt in plaats van ‘ten aanzien van het gevolgd hebben van een geëigende opleiding’ gelezen: ‘ten aanzien van de opleiding’.

I

Na artikel 9 wordt een artikel ingevoegd, dat luidt als volgt:

‘Artikel 9a

1. Aan het einde van iedere praktijkperiode op een afdeling, doch ten minste eenmaal per 6 maanden, wordt het functioneren van de leerling geëvalueerd en wordt een schriftelijke waardering opgesteld door of

vanwege het verpleegkundig hoofd van de afdeling in overleg met een of meer verpleegkundigen belast met de praktijkbegeleiding van de leerling, en met de leerling.

2. Tevens wordt ten minste eenmaal tijdens iedere praktijkperiode op een bepaalde afdeling het functioneren van de leerling in een begeleidingsgesprek met de leerling geëvalueerd of schriftelijk vastgelegd door of vanwege het verpleegkundig hoofd van de desbetreffende afdeling dan wel door de betrokken praktijkbegeleider.

3. Aan het einde van iedere leerperiode wordt door het hoofd van de opleiding in overleg met de betrokken hoofden van afdelingen en met de leerling, op grond van de in het eerste lid bedoelde waarderingen die de leerling in de afgelopen leerperiode heeft verkregen, alsmede, in overleg met de betrokken docenten, op grond van belangstelling en houding tijdens de theoretische opleiding, beoordeeld of de leerling voldoende geschiktheid heeft om de opleiding te vervolgen. Aan het eind van de laatste leerperiode geschiedt deze beoordeling teneinde te bepalen of de leerling voldoende geschiktheid heeft om het beroep uit te oefenen. Bij de waarderingen wordt gebruik gemaakt van de aanduidingen goed, voldoende en onvoldoende.

4. Indien een leerling tweemaal achtereenvolgende gedurende de opleiding, met uitzondering van de introductieperiode, een onvoldoende beoordeling als bedoeld in het derde lid heeft verkregen, wordt hij uitgesloten van de verdere opleiding in de desbetreffende inrichting. In bijzondere gevallen, ter beoordeling van het hoofd van de opleiding, kan de leerling nog eenmaal in de gelegenheid worden gesteld te trachten alsnog een voldoende beoordeling te verkrijgen.’

J

Artikel 10 wordt gewijzigd als volgt:

- In het eerste lid wordt de zinsnede ‘vastgesteld overeenkomstig het in de bijlage bij dit besluit opgenomen model.’ vervangen door: ‘overeenkomstig een door de Minister vastgesteld model.’,

- Het tweede lid, aanhef, wordt gelezen:

‘2. in het Overzicht Praktische Opleiding dient door of namens het hoofd van de opleiding aantekening te worden gehouden van:’.

- Het tweede lid, onder e, wordt gelezen:

‘e. verpleegkundige verslagen over 3 tot 5 patiënten die ieder een verschillend ziektebeeld vertonen.’.

- Er wordt een lid toegevoegd dat luidt als volgt:

‘3. De inrichting dient schriftelijk vast te leggen hoeveel van de in het tweede lid genoemde onderdelen per leerperiode moeten zijn afgetekend. De leerling dient hiervan vóór de aanvang van de opleiding op de hoogte te worden gesteld.’.

K

Artikel 12, tweede lid, wordt gelezen:

‘2. Teneinde tot de overgangsexamens te worden toegelaten:

a. dient de ingevolge artikel 9a, derde lid, beoordeelde geschiktheid van de leerling om de opleiding te vervolgen met voldoende of goed te zijn gewaardeerd;

b. dienen de in artikel 10, tweede lid, bedoelde onderdelen, zoals deze op grond van het derde lid van dat artikel voor de desbetreffende leerperiode zijn aangegeven, te zijn afgetekend in het Overzicht Praktische Opleiding;

c. dienen de in artikel 10, tweede lid, onder e, bedoelde verslagen met voldoende of goed te zijn gewaardeerd.’.

L

Artikel 13 wordt gewijzigd als volgt:

- het eerste lid, aanhef, wordt gelezen:

‘1. Het overgangsexamen tot de tweede leerperiode omvat ten hoogste 6 vakken doch in ieder geval.’.

- Het tweede lid, aanhef, wordt gelezen:

‘2. Het overgangsexamen tot de derde leerperiode omvat ten hoogste 8 vakken doch in ieder geval:’.

- Er worden twee leden toegevoegd die luiden als volgt:

3. Tijdens de eerste en tweede leerperiode kunnen toetsen plaatsvinden omtrent de in het eerste en tweede lid bedoelde vakken. Deze toetsen tellen niet mee bij de waardering van de overgangsexamens.

4. Ten aanzien van tussentijdse toetsen over niet in het eerste en tweede lid genoemde vakken dient de inrichting bij de aanvang van de opleiding schriftelijk aan te geven en aan de leerling bekend te maken, op welke wijze deze toetsen meetellen bij de waardering van het overgangsexamen. In geen geval mag de regeling zodanig zijn dat de leerling op grond van deze toetsen reeds vóór het afleggen van het overgangsexamen aan het einde van de leerperiode is afgewezen.

M

Artikel 14, tweede lid wordt gewijzigd als volgt:

- In onderdeel a vervallen de woorden ‘ten minste’ en wordt na ‘voldoende’ ingevoegd: ‘of goed’.

- In onderdeel b, laatste volzin, vervallen de woorden ‘ten minste’ en wordt na ‘voldoende’ ingevoegd: ‘of goed’.

N

Na artikel 14 wordt een artikel ingevoegd dat luidt als volgt:

‘Artikel 14a

1. Wanneer een leerling niet is geslaagd voor het overgangsexamen aan het einde van de eerste dan wel van de tweede leerperiode, mag hij dit examen in dezelfde inrichting eenmaal overdoen.

2. Wanneer een leerling tweemaal is afgewezen voor hetzelfde overgangsexamen, wordt hij van het vervolgen van de opleiding in de betrokken inrichting uitgesloten.

In bijzondere gevallen, ter beoordeling van het hoofd van de opleiding en in overleg met de leerling, kan de leerling in de gelegenheid worden gesteld alsnog eenmaal aan het overgangsexamen deel te nemen.

3. Indien een leerling niet heeft voldaan aan de in artikel 12, tweede lid, onder b en c, genoemde voorwaarden zonder opgave van een naar het oordeel van het hoofd van de opleiding gegronde reden, wordt hij geacht te zijn afgewezen voor het desbetreffende examen.

4. Indien een leerling zich op eigen verzoek terugtrekt van een overgangsexamen zonder opgave van een naar het oordeel van het hoofd van de opleiding gegronde reden, wordt hij geacht te zijn afgewezen voor het examen.’.

O

Artikel 16 wordt gewijzigd als volgt:

- In het eerste lid wordt tussen de woorden ‘daartoe’ en ‘een verzoek’ ingevoegd: ‘4 tot 12 weken voor de datum van het tentamen’.

- Het tweede lid wordt gelezen:

‘2. Het hoofd van de opleiding verleent toestemming voor het afleggen van een tentamen wanneer:

a. het theoretisch onderwijs voor het betreffende vak is afgerond:

- de voorgeschreven praktijkperiode op de desbetreffende afdeling is doorlopen en met voldoende of goed is gewaardeerd;

b. het Overzicht Praktische Opleiding naar zijn oordeel in voldoende mate, doch ten minste ten aanzien van de onderdelen betrekking hebbende op de desbetreffende afdeling, is afgetekend.’.

- Van het derde lid vervalt de laatste volzin.

P

Artikel 17 wordt gewijzigd als volgt:

- De aanhef van het eerste lid wordt gelezen:

‘1. Het landelijk onderzoek bestaat uit 5 tot 7 tentamens, welke in de laatste 8 maanden van de derde

leerperiode worden afgelegd. Deze tentamens omvatten in ieder geval de volgende vakken:’.

- Na onderdeel e van het eerste lid wordt toegevoegd: ‘Daarnaast kan de inrichting de leerling laten deelnemen aan tentamens in de vakken:

f. psychologie;

g. psycho-pathologie/psychiatrie en psychiatrische verpleegkunde.’.

- Een vierde lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

‘4. De hoofdinspecteur kan in bijzondere gevallen toestemming verlenen om onder door hem te stellen voorwaarden op een door hem aan te geven wijze tentamens af te leggen.’.

Q

Aan artikel 18 worden twee leden toegevoegd, welke luiden als volgt:

‘4. Indien de leerling niet vóór de datum van inlevering bij de inspecteur van de bescheiden, bedoeld in artikel 19, vierde lid, de waardering voldoende heeft behaald voor de tentamens in de vakken, bedoeld in artikel 17, eerste lid onder a tot en met e, kan hij de opleiding nog zes maanden in de desbetreffende inrichting vervolgen of zoveel langer als de opleiding is verlengd bij de ontheffing ingevolge artikel 6, derde of vierde lid.

Indien de leerling na deze periode nog niet voor de bovengenoemde tentamens de waardering voldoende heeft behaald, wordt hij van het vervolgen van de opleiding in de betreffende opleidingsinrichting uitgesloten.

5. De hoofdinspecteur kan in bijzondere gevallen ontheffing verlenen van het in het vierde lid bepaalde.’.

R

Artikel 19 wordt gewijzigd als volgt:

- Het eerste lid wordt gelezen:

‘1. Een leerling wordt tot het eindgesprek toegelaten, indien

a. hij voor de in artikel 17, eerste lid, onder a tot en met e, genoemde tentamens de beoordeling voldoende of goed heeft behaald;

b. het Overzicht Praktische Opleiding voldoet aan het in artikel 10 gestelde;

c. zijn geschiktheid voor het beroep als voldoende of goed is gewaardeerd.’.

- In het vierde lid, aanhef, wordt in plaats van de woorden ‘ten minste een maand’ gelezen: ‘één tot twee maanden.’

S

Artikel 20, tweede lid, wordt gelezen:

‘2. De inspecteur wijst voor ieder examen per opleidingsinrichting naar gelang van het aantal kandidaten een of meer gecommiteerden aan die gedurende het examen aanwezig zijn en die hun functie vervullen volgens een door de Minister vastgestelde instructie. De gecommiteerden mogen niet verbonden zijn aan de inrichting waar het eindgesprek plaatsvindt.’.

T

Artikel 21 wordt gewijzigd als volgt:

- In het eerste lid wordt in plaats van ‘ten minste twee deskundigen’ gelezen: ‘twee of drie deskundigen’.

- Het tweede lid wordt gelezen:

‘2. Dit gesprek vindt plaats uitgaande van een casus of van een door de kandidaat opgesteld verpleegkundig verslag.’.

U

Artikel 22 wordt gewijzigd als volgt:

- Het eerste lid wordt als volgt gelezen:

‘1. De beoordeling van het eindgesprek geschiedt door de gesprekscommissie, genoemd in artikel 21, eerste lid. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de aanduidingen voldoende of onvoldoende.

- In het derde lid wordt in plaats van ‘ten minste drie maanden’ gelezen: ‘drie of zes maanden’.

- Toegevoegd worden vier leden welke luiden, als volgt:

‘4. Wanneer een kandidaat tweemaal is afgewezen voor het eindgesprek, wordt hij van het vervolgen van de opleiding in de inrichting uitgesloten. In bijzondere gevallen, ter beoordeling van het hoofd van de opleiding, in overleg met de gecommitteerde en gehoord de leerling, kan deze leerling in de gelegenheid worden gesteld nog eenmaal aan het eindgesprek deel te nemen.

5. Indien een leerling niet heeft voldaan aan de in artikel 19, eerste lid, onder a en b, en tweede lid, genoemde voorwaarden voor toelating tot het eindgesprek zonder opgave van een naar het oordeel van het hoofd van de opleiding gegronde reden, wordt hij geacht te zijn afgewezen voor dat eindgesprek.

6. Indien een leerling zich op eigen verzoek terugtrekt voor het eindgesprek, zonder een naar het oordeel van het hoofd van de opleiding gegronde reden, wordt hij geacht te zijn afgewezen voor dat eindgesprek.

7. In de gevallen, bedoeld in het vijfde en zesde lid, bepaalt het hoofd van de opleiding wanneer de leerling weer aan het eindgesprek kan deelnemen.’.

V

Artikel 23 wordt gewijzigd als volgt:

- Aan het eerste lid wordt een volzin toegevoegd welke luidt als volgt:

‘Aflegging van de belofte blijft achterwege wanneer betrokkene reeds in het bezit is van het diploma B-, Z- of B/Z- verpleegkundige of van een diploma voor ziekenverzorging.’.

- Het tweede lid wordt als volgt gelezen:

‘2. Indien de geslaagde kandidaat een diploma B-, Z- of B/Z-verpleegkundige heeft, wordt het ingevulde en ondertekende diploma A niet van een nummer voorzien. Het diploma en het onderscheidingsteken worden niet uitgereikt, doch tezamen met het diploma B, Z of B/Z en het daarbij behorende onderscheidingsteken door de secretaris van de examencommissie aan de hoofdinspecteur gezonden. Deze geeft het diploma A een nummer en doet het onderscheidingsteken A/B, A/Z of A/B/Z uitreiken.’.

Onder vernummering van het derde, vierde en vijfde lid tot vierde, vijfde en zesde lid wordt na het tweede lid een lid toegevoegd dat luidt als volgt:

‘3. Het in het tweede lid bepaalde is niet van toepassing in het geval dat de geslaagde kandidaat in het bezit is van het onderscheidingsteken Z-verpleegkundige volgens het model, vastgesteld door de Vereniging van Directeuren van Instituten van Zwakzinnigenzorg.’.

- In het vierde lid, tweede volzin, vervallen de woorden ‘voor iedere kandidaat afzonderlijk’.

- In het zesde lid worden de woorden ‘het Koninklijk besluit van 1 februari 1924 (Stcrt. 65)’ vervangen door ‘het Koninklijk besluit van 20 oktober 1978 (Stcrt. 589)’.

W

In artikel 24 worden de woorden ‘De voor de opleiding verantwoordelijk gestelde persoon’ vervangen door ‘Het hoofd van de opleiding’ en worden de woorden ‘kandidaten die’ vervangen door ‘kandidaten die voor de eerste maal’.

Artikel II

1. Ten aanzien van leerlingen wier opleiding een aanvang heeft genomen vóór de inwerkingtreding van dit besluit blijven de artikelen 3, 6, 7, 12 en 13 van de Regeling opleiding diploma A-verpleegkundige, zoals die luiden onmiddellijk vóór bovengenoemde inwerkingtreding, en gelden niet de artikelen 9a en 14a van die Regeling zoals die luiden na de bedoelde inwerkingtreding.

2. Tan aanzien van leerlingen die op het moment van inwerkingtreding van dit besluit zijn aangevangen met de derde leerperiode, blijft bovendien van kracht artikel 18 van de Regeling opleiding A-verpleegkundige zoals dat luidde onmiddellijk vóór bovengenoemde inwerkingtreding.

Artikel III

1. Dit besluit wordt met de daarbij behorende nota van toelichting in de Nederlandse Staatscourant geplaatst.
2. Het treedt in werking met ingang van 1 september 1981.

Leidschendam, 18 februari 1981.

De Staatssecretaris voornoemd,
E. Veder-Smit.

Nota van toelichting

In de thans geldende Regeling opleiding diploma A-verpleegkundige zijn bepaalde onderdelen slechts globaal aangegeven ten einde de opleidingsinrichting enige vrijheid te geven bij de invulling en uitwerking van die onderdelen. Hierdoor is het echter verschillende malen voorgekomen dat aan bepaalde onderdelen een andere, soms ruimere uitleg werd gegeven dan bij de vaststelling ervan was bedoeld, hetgeen soms tot onzekerheid leidde.

In verband hiermee worden bij de onderhavige wijziging van de Regeling opleiding diploma A-verpleegkundige de grenzen waarbinnen de opleidingsinrichtingen vrij zijn, duidelijker aangegeven en wordt tevens aan de inrichtingen de verplichting opgelegd voor een aantal punten welke tot dusver in het geheel niet geregeld waren, zelf een schriftelijke regeling te treffen. Daarbij wordt voorzien dat de leerling tijdig vóór de aanvang van de opleiding van deze regeling op de hoogte wordt gesteld. Voorts zijn een aantal wijzigingen aangebracht die een aanpassing aan de ontwikkelingen alsmede een aantal verduidelijkingen inhouden.

De wijzigingen betreffen hoofdzakelijk de volgende onderwerpen:

- Het hoofd van de opleiding kan op grond van een andere beroepsopleiding vrijstelling verlenen van het volgen van bepaalde lessen maar de leerling dient wel de bij deze lessen behorende eindtoets af te leggen.
- Een evaluatie van het functioneren van de leerling tijdens de introductieperiode is opgenomen.
- Een begeleidingsgesprek over het functioneren van de leerling is ingebouwd.
- Het aantal malen dat een leerling per leerperiode een onvoldoende waardering over de geschiktheid om de opleiding te vervolgen mag hebben is vastgesteld op twee, behoudens bijzondere gevallen.
- Het aantal malen dat een leerling een overgangsexamen of het eindexamen mag doen is eveneens vastgesteld op twee, behoudens bijzondere gevallen. Voorts zijn de termen 'ten minste voldoende', gewijzigd in 'voldoende of goed'. Met nadruk wijst de ondergetekende erop dat de opleidingsinrichtingen in hun eigen regelingen hun eisen niet hoger mogen stellen dan in deze opleidingsregeling aangegeven zijn. Ten aanzien van de toelating tot de opleiding wordt er nog op gewezen dat in het kader van de EEG-richtlijnen wordt uitgegaan van een algemene schoolopleiding van 10 jaar bekroond met een diploma of getuigschrift als minimumeis voor de opleiding tot verpleegkundige.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2, zesde lid

Ter verduidelijking is aangegeven dat de directie van de inrichting verantwoordelijk is voor het goed functioneren van de opleiding. De dagelijkse leiding berust bij een hoofd van de opleiding, zoals in het derde lid, onder b, reeds is vastgelegd.

Artikel 2, zevende tot en met negende lid

In deze leden wordt de in het algemene deel van de toelichting bedoelde verplichting van de inrichtingen tot het treffen van een schriftelijke regeling vastgelegd. Ten aanzien van de in het zevende lid genoemde

onderdelen zij opgemerkt dat het uiteraard niet mogelijk is de onderdelen a, c, f en k tot in alle details voor de tijdsduur van de gehele opleiding vast te leggen. Hierbij kan dus volstaan worden met een meer globale omschrijving die voor zover mogelijk per leerjaar wordt uitgewerkt.

Artikel 3, tweede lid

Ontheffing op grond van de leeftijd heeft als achtergrond dat men bij een bepaalde leeftijd geacht wordt een voldoende maatschappelijke ervaring te hebben opgedaan als compensatie voor het niet voldoen aan de vooropleidingseisen. Hierbij wordt gedacht aan een leeftijd van ten minste 25 jaar.

Artikel 5, vierde lid

Het is van belang dat aan de hoofdinspecteur wordt medegedeeld dat vrijstelling als hier bedoeld wordt verleend. Te zijner tijd zullen aan de hand van de verkregen gegevens vrijstellingen in het besluit zelf kunnen worden vermeld.

Artikel 6, vierde lid

Gebleken is dat de term 'dagen' tot problemen leidde. Daarom wordt thans de term 'werkdagen' gebruikt. De hier genoemde aantallen werkdagen zijn het equivalent van de tot nu toe gehanteerde aantallen 'dagen'. Dagen waarop 50% of minder wordt gewerkt worden beschouwd als gehele onderbrekingsdagen. Dagen waarop minder dan 100% en meer dan 50% gewerkt wordt, worden gerekend als halve onderbrekingsdagen. Bij overschrijding van het aantal onderbrekingsdagen krachtens een ontheffing kan het hoofd van de opleiding een voorstel doen aan de hoofdinspecteur in welke cursusgroep de betrokkene de opleiding kan voortzetten. Indien een ontheffing op grond van het vijfde lid wordt verleend waarbij de opleiding van een leerling wordt verlengd ten gevolge van een onderbreking van meer dan het toegestane aantal dagen, stelt de geneeskundige hoofdinspecteur een nieuw maximum aantal te onderbreken werkdagen vast naar evenredigheid van de duur van de verlenging en de nog te doorlopen praktijkleerperiode. Buitengewoon verlof zoals genoemd in wetten die betrekking hebben op de arbeidsvoorwaarden (C.A.O. of anderszins) wordt niet gerekend als onderbreking.

Artikel 8, tweede lid

Nu is gebleken dat in alle inrichtingen het minimum aantal van 1060 uren wordt aangehouden, kan zoals reeds aangekondigd bij de wijziging van 29 oktober 1976 (Stcrt. 26) het tweede lid vervallen.

Artikel 9, derde lid

In de praktijk is de getalsverhouding tussen de praktijkbegeleider en de leerlingen 1 : 25 het meest gewenst gebleken. In de toekomst zal naar wordt verwacht een getalsverhouding van 1 : 16 kunnen worden bereikt. Uiteraard kunnen voor de functie van praktijkbegeleider mbo-ers en hbo-ers met ervaring in de algemene verpleegkunde in aanmerking komen.

Voor de verschillende vormen van praktijkbegeleiding moge worden verwezen naar de 'Interimnota praktijkbegeleiding in de inservice-training' (Verslagen, Adviezen, Rapporten, Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, 1974, nr. 6).

Met nadruk zij erop gewezen, dat de studieconferenties praktijkleiding, welke aan de hogere scholen voor verpleegkundigen worden gegeven niet beschouwd worden als de in dit lid genoemde opleiding stageleiding.

Artikel 9a, tweede lid

Om te voorkomen, dat een leerling eerst aan het einde van een praktijkperiode dan wel na zes maanden door middel van de in het eerste lid van dit artikel bedoelde waardering zou vernemen, dat hij gedurende deze periode onvoldoende heeft gefunctioneerd, zodat hij geen mogelijkheid heeft zijn functioneren te verbeteren, is in dit lid een begeleidingsgesprek ingebouwd.

Artikel 13

Ingevolge het bestaande tweede lid van artikel 14 moet voor de vakken welke niet genoemd zijn in artikel 13, doch waarin wel examen is afgelegd gemiddeld voldoende zijn behaald.

Het nieuwe vierde lid beoogt te waarborgen dat in die vakken niet op een zodanig vroeg tijdstip examen wordt afgelegd, dat men reeds is afgewezen, voordat men aan de in artikel 13, eerste lid, genoemde (hoofd)vakken is begonnen.

Artikel 18. vierde lid

Aangezien behoefte bleek te bestaan aan een landelijke regeling ten aanzien van de periode waarin men nog kan deelnemen aan de landelijke tentamens, wordt door een limiet te stellen aan de opleidingsperiode het aantal malen dat men aan deze tentamens kan deelnemen beperkt.

De geldigheidsduur van de tentamenbewijzen van 18 maanden, geregeld in het bestaande tweede lid, zal van toepassing zijn in die gevallen dat de leerling ontheffing ten gevolge van onderbreking van de opleiding is verleend, waarbij de opheffing is verlengd.

Artikel 21, tweede lid

Het gestelde dat het verpleegkundig verslag door de docent verpleegkunde in overleg met de kandidaat kan worden uitgekozen is vervallen, daar kandidaten bij wie het gesprek zou uitgaan van een gekozen verslag, hierdoor in een bevoorrechte positie verkeren ten opzichte van kandidaten bij wie het gesprek uitgaat van een niet gekozen casus.